

АЛЧЕВСЬКИЙ Олексій Кирилович (1835, Суми — 07. 05. 1901, С.-Петербург) — промисловець, банкір, меценат. Батько Григорія, Миколи, Івана, Христини Алчевських. Народився в сім'ї дріб. торговця. Після закін. Сум. училища приїхав до Харкова, де відкрив разом із дружиною Х. Журавльовою (майбутня письменниця і педагог Х. Алчевська) невеличку чайну крамницю. 1868 засн. Харків. торг. банк, 1871 — Харків. земел. банк, головою правління якого був понад 30 років. Банків. діяльність супроводжувалася благодійництвом. Земел. банк субсидував зі своїх прибутків школу глухонімих. Благодійне товариство, у

закладах якого виховувалося 200 сиріт, утримувалося 80 безпорадних старих людей, діяло 19 дільничих піклув. організацій про бідних; надавав фінанс. підтримку різним закладам і церквам, за його участі влаштовувалися с.-г. виставки, нар. читання з агрономії, створювалися дослідні поля. 1878 засн. [Алчевське гірниче-промислове товариство](#), 1895 — Донецько-Юр'їв. металург. товариство, на базі якого 1896 збудовано Донецько-Юр'їв. металург. завод — при залізнич. ст. Юр'ївка (нині — [Алчевський металургійний комбінат](#)). Біля заводу з'явилася робітниче с-ще — майбутнє м. [Алчевськ](#). На поч. 20 ст. екон. криза підрівала справи Донецько-Юр'їв. металург. товариства. Почалося масове безробіття. А. майже єдиний з підприємців не звільняв своїх робітників, шукав вихід зі склад. ситуації: двічі звертався з проханням про кредит до міністра фінансів Вітте, але отримав відмову. Це вирішило його долю: покінчив життя самогубством — кинувся під поїзд. Похов. у Харкові. Могила не збереглася. А. дав добру освіту й виховання своїм дітям; був актив. учасником культурно-громад. життя. На його кошти відкрито недільну школу у Харкові, школи для сільс. дітей та ін. Серед друзів А. були відомі укр. письменники, театр. діячі, вчені. Високо цінував творчість Т. Шевченка.

Рекомендована література

1. Белов В. Д. А. К. Алчевский (1835-1901). Москва, 1903.

Л. О. Шептура

Бібліографічний опис:

Алчевський Олексій Кирилович / Л. О. Шептура // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43873>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).